

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

60. évfolyam, 39. szám

1970. FEBRUÁR 15.

VASÁRNAP

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, heteköznapi 8. vasárnap 12 oldalon.

ÁRA: 1 FORINT

Csak pártszerű egyetértésben

„Majd hozok és magamnak párttitkárt is”... — így tett volna egy új gyárigazgató, ha pontosan idézik, akik jogos fölháborodással hordják-viszik a bemutatkozás föltűnő és kihívó mondatát. Nem felelek az idézet pontosságáért, s azért sem, hogy egyáltalán elhangzott. De hogy nem lehetetlen és nem is páratlan az ilyesfajta magatartás, arra már több példát is kínál az élet. Mert olyat már sokszor hallottunk: „Bemutatom a párttitkáromat” — „Majd megcsinálja a párttitkárom”. Mondott ehhez hasonlót téveszelnők is, vállalatvezető is, legfőljebb elisklött a fülek mellett. S ha ez csupán stilisztikai és fogalmazási probléma lenne, több se kellene hozzá egy magyartanár piros ceruzájánál. Csakhogy az ember érzi, bizony, néhány helyen ez viszonyt és szemléletet fejez ki: a fogalmazás nem nyelvi ügyetlenség, hanem a tartalom pontos tükré.

Elvek, ízlések, módszerek tiltakoznak az ilyen szemlélet ellen. Ha ugyanis belenyugodnánk, hogy néhol így fogalmaznak és így gondolkoznak, **árnyékszerepre kárhoztatnánk felelős politikai munkával megbízott, választott embereket, vagy akár az általuk képviselt testületet is.** Milyen szituáció lenne az, ahol a párttitkár az igazgató vagy az elnök mellényzsebéből pislogna ki? Mi mindig úgy fogjuk föl a pártban ennek a két embernek a viszonyát, mint **partnereket.** Az egyik nem az igazgató párttitkára — s a másik nem a párttitkár igazgatója. Mindketten **ugyanannak az ügynek szuverén képviselői,** még figyelmük is ugyanarra irányul, csak más eszközökkel, más módozatokkal, más apparátussal munkálkodnak. Fogalmazhatunk így is: egy malomra hajtják a vizet, de az egyik elsősorban a gazdasági, a másik főként a politikai munka frontján tevékenykedik.

Úgy érzem, hogy mióta másként gazdálkodunk, mióta nagyobb lett az önállóság, kicsit több az ilyesfajta megnyilvánulás. Változás történt helyenként a szereposztásban. Erősebb gazdasági akarat és elhatározás kell, ez természetes. De ez az indulat miért akarja néhol legyűrni a politikai munkások szerepét? Kár lenne azt gondolni, hogy a politikai munka alárendeltségbe taszítható, ha már annyira ügyelni kell a gazdálkodásra. Egy-két példa beszédesen bebizonyította, milyen szituációk adódhatnak, ahol a gazdasági vezető függőségbe hozhatja a párttitkárt és a pártvezetőséget. Mindez azonban még korántsem minden. A személyi indítékokon túl gazdaságilag és politikailag egyformán káros következmények adódhatnak a párttitkár és a pártszervezet mellőzésének szándékából vagy tényleges mellőzéséből. Sok panasz van például bizonyos ármeghatározási joggal rendelkező vállalatok tevékenységére. Indokolatlanul magas és termelési fáradozás nélkül hozott haszon csapódik le ebből, a vásárló kárára. Sokszor megkérdendők már ilyen tapasztalat alapján az embereket: **hát nincs ott pártszervezet, politikai ellenőrzés?** Mindnyájan tudjuk, hogy ez nem vág egybe a párt politikájával — mit képvisel hát ott a párttitkár, a vezetőség, az alapszervezet? A nyereségkergetőket? Vagy nincs szava, befolyása? Demagógiával félrevezették? Hiszen lehet ilyen kérdezni egy tiltakozó, vitatkozó párttitkártól vagy vezetőstől: **„Nektek nem fontos, hogy a kollektíva nagyobb részesedést kapjon?”** És bizony ilyenkor sokan elfordítják a fejüket. Persze, hogy fontos — de politikai károk nélkül. Munkával kell sokasítani az osztható forintokat és ehhez megadnak minden támogatást a pártszervezetek, s nem huncutsággal, ami ellen a politika egész súlyával és tisztességével kell fellépni. **A gazdasági érdekek nagyon sokrétűek, nagyon sokfélék, de meg kell fértünk a politikai érdekek keretében.**

Sok helyen elbátortalanodtak pártszervezetek és vezetőségek, **ráhagyják magukat a gazdasági vezetésre.** Nem arról van szó, hogy valamiféle politikai rendőrség szerepét kellene eljátszaniok, hiszen a gazdasági vezetők is hasonlóan járatosak a politikában, jó részük tagja a pártnak is. Arról inkább, hogy nem érhetik be statisztaszereppel! **A gazdálkodásban föl kell ismerniük, szemmel kell tartaniok és képviselniük kell a nép politikai érdekeit, amelyek konfliktusban lehetnek kisebb érdekekkel.** Hogy lehetne ezt garantálni ott, ahol „magának” akar párttitkárt egy vezető, vagy „fedő alatt” akarja tartani a pártszervezetet?

És a felelősség? — bukkannhat közbe egy megjegyzés. Pedig a felelősség semmivel sem csekélyebb a politikai munkában. Sőt, láttunk már olyan esetet is, hogy teljesen oda háruult. Nem lehet ugyan matematikailag megosztani, de hiszen ki becsülhetné le egy pártvezetőség vagy pártszervezet erkölcsi és politikai felelősségét? Egyetlen olyan esetben sem maradt még el a számonkérés, amelyben indokolt volt. Tanulságul pedig ide kívánczok, hogy szigorúságán az sem enyhíthet, ha „zsebre tette” a vezető a „párttitkárat”.

Nagyon drámainak tetszhet így ez a gondolat, de nem kevesebbről van szó, mint hogy **mindenki feladatköre és felelőssége teljes arányában feleljen meg megbízatásának, s ilyen alapon szervezze a pártszerű együttműködést.**

SZ. SIMON ISTVÁN

A Tisza partján felépül az olajcentrum

Mint ismeretes, a 6,2 milliárd forintos olajipari beruházási program keretében jelentős összegeket fordítanak a Szegeden élő, illetve ide települő olajbányászok szociális ellátására, elhelyezésére. A Gazdasági Bizottság döntése előtt többször szóba került, hogy a tervezetnél lassabban halad az olajipari lakásépítési programja, hallatszottak olyan hírek is, hogy a Tisza-partra tervezett olajcentrum talán nem is épül meg. E kérdésekről a GB döntése után Budapesten beszélgettünk Szepesvári Ivánnal, az Országos Köolaj- és Gázipari Tröszt vezérigazgató-helyettesével.

A szegedi szénhidrogén-medence vizsgálatok kiderült, hogy az itt levő készletek kitermeléséhez nem elég a helyi munkaerő, az olajipar ezért Dunántúlról, Észak-Magyarországról, Szolnokról helyezett át olajbányászokat. Sokáig nehéz körülmények között éltek, de az 1968–69-ben megkezdődött lakásátadásokkal azonban már több család került jó körülmények közé.

● **Vajon az elkövetkezőekben folytatódik-e a lakásépítési program?**

— Az eredeti terveknek megfelelően ezer lakás, valamint 300 személyes iroda és 350 fő elhelyezésére alkalmas munkásszállás felépítését tűztük ki célul. Az akció megkezdődött, ám időközben kiderült, hogy a költségek meghaladják a tervezett „F” program, azaz a szociális program előirányzott kereteit. A becslések szerint mintegy 100 millió forinttal kerülnek többre az említett szociális beruházások, s ezt az összeget más, például technológiai költségek címén nem lehet elszámolni. A Gazdasági Bizottság döntése ugyan az eredeti beruházási keretet hagyta jóvá, de egyúttal megszületett a megoldás is. Az Országos Köolaj- és Gázipari Tröszt a szükséges 100 millió forintos különbözetet saját fejlesztési alapjából fedezi. Így véglegesen eldőlt, hogy az eredeti elképzelések szerint a teljes „F” programot megvalósítják Szegeden.

● **Hol épülnek a lakások, mikorra készülnek el?**

— A szegedi vezetőkkel folytatott megbeszélések alapján jelöltük ki a megfelelő helyet. Ezek szerint az újon-

nan épülő Tarjántelepen 500 olajbányászlakás épül, a Tisza partján 250, s különböző foghíj-beépítésekkel, a Roosevelt téren, a Kigyó utcában, a Pusztaszeri utcában további 250. Mint értesültem, 1970 elejéig összesen 250 lakást adtak át; Tarjántelepen — az építési ütemhez mérten — folyamatosan adják át az elkészült lakásokat. A Tisza-parton felépül az úgynevezett olajcentrum, amely a munkásszállást, lakásokat foglal magában. Irodáinkat egy közös épületben helyezük el — amelyet a szegedi tanács, a KPM és az OKGT közösen emel a Mérey utca és a Tisza Állami Áruház közötti területen. Ez az eredetileg elképzelt magasház lesz, a költségeket a felhasznált helyiségek arányában osztjuk meg. A határidőkre annyit tudok mondani, hogy valamennyi szo-

ciális beruházásunk 1974 végéig elkészül.

● **Elegendő lesz-e ez a lakásmennyiség?**

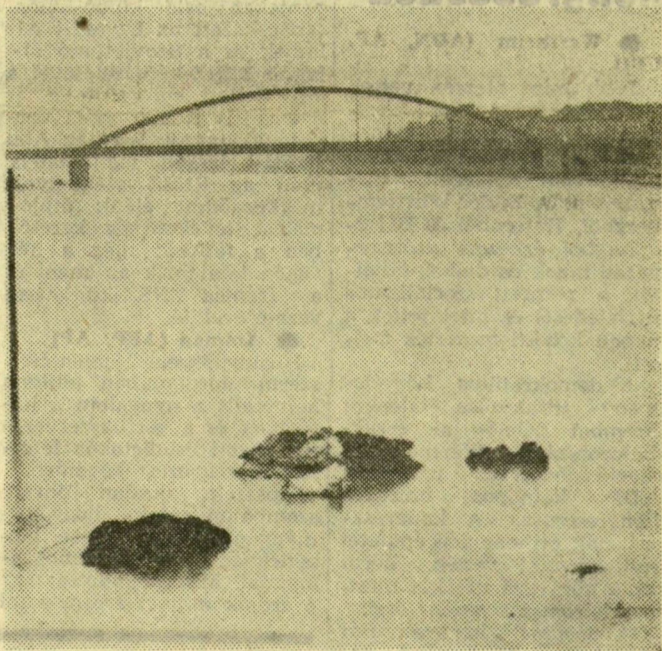
— Számításaink szerint igen. Sőt, mi figyelembe vettük az újabb elképzelésünket, azt, hogy Szegeden egy új olajipari intézményt hozunk létre. Mintegy 200 fő részvételével letelepítjük az OLAJTERV egy részlegét. Jelenleg már a geodéták lent dolgoznak Szegeden, az elkövetkezőekben pedig olyan szakembereket küldünk, akik a helyszínen részt vesznek a tervezésben, a technológiai objektumok kivitelezésében. Reméljük, hogy a helyszínen dolgozó tervezőink nagymértékben megkönnyítik az építkezéseket, kevesebb lesz az a veszteség, ami a tervezők és kivitelezők egymástól való távolsága miatt elkerülhetetlen.

Matkó István

Nem javult a belvízhelyzet

Az ideai belvíz sajnos már túlhaladja az emlékeztető 1942-es esztendeit. Olyan lakótelepek is víz alá kerülnek, ahol ezelőtt soha sem volt belvízveszély: Ságvártelep, Hattyas-telep és Mihálytelek mélyebben fekvő részei. A talaj anyira telítődött vízzel, hogy minden csepp lehulló csapadék csak rosszabítja a helyzetet. A már eddig is veszélyeztetett szegedi lakónegyedekben nem súlyosbodott a helyzet, de nem is javult.

A hirtelen jött tavaszi időjárás hatására lehullott csapadék és olvadás árhlámat indított el a Tiszán. Bár a vízügyi szakemberek szerint ez csak amolyan hullámocskák, a folyó mégis kilépett az árterületre és várható, hogy Szegednél három-négy nap múlva 650 centiméter körüli magasságban tetőz ez a hullám, amelynek a csúcsa tegnap Tiszabecsnél hömpölygött. A Szeged m. j. városi tanács építési osztályának vezetője, Takács János mérnök elmondta, hogy a Tisza szelvények emelkedése miatt megnehezült a belvizek levezetése. Az eddig gravitá-

Az áradó Tisza

ciós úton elfolyt víz áramlása megállt, s csak átmeneti berendezésekkel lehet a belvizet elvezetni a folyóba.

A jelenlegi és a várható időjárás semmi jóval nem

kecsegtet, s előreláthatóan csak kettő-kettő és fél hónap múlva tűnik el a felgyülemlett belvíz. A Szeged környéki szántóföldeken, vetéseken is víz áll. Az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság területén 67 ezer hold földet árasztott el a belvíz, amelyből 18 ezer holdnyi terület vetés. A szegedi Móra Ferenc Tsz birtokán 600 holdon áll a víz, s egyre jelentősebb károkat okoz a vetésben.

Szeged mélyebben fekvő lakótelepein eddig 17 ház összeomlott s 70 ház vált lakhatatlanná. Különösen azok a lakóépületek kerültek veszélybe, amelyek alap nélkül épültek fel, s falazatuk vályog, vagy vertdöngölt agyag. A tartós talaj- és belvíz hatására a falak annyira átmedvedtek, hogy „csavarni” lehet belőlük a vizet. A tetőszerkezet súlyát általában ezek az átázott vályogfalak nem bírták elviselni és megrokkantak, összedőltek. Az újszegedi területen, különösen a Szőregi úton, az Erdélyi téren, a Kendergyári úton vannak ilyen épületek.

Másfél millió ember helyzetét javítják a bér- és nyugdíjemelések

Lázár György munkaügyi miniszter szombaton tájékoztatta az újságírókat a kormány idei életszínvonal-politikai intézkedéseiről. Elmondta, hogy a harmadik öt éves terv folyamán az életszínvonal gyorsabban nőtt a tervezettnél, ez azonban nem egyformán érintett valamennyi társadalmi réteget, ami bizonyos aránytalanságokat, ellentmondásokat idézett elő. Az említett aránytalanságok csökkentésére és a nyugdíjasok helyzetének javítására a kormány — a jelenleg lehetséges mértékben — jelentős rétegeket érintő életszínvonal-politikai intézkedésekről hozott határozatokat. Március 1-től több kategória bérét felemelik,

ezenkívül növelik az 1968. december 31-e előtt megállapított 1600 forintnál alacsonyabb nyugdíjakat. Az intézkedések körülbelül másfél millió ember helyzetét javítják, egész évre számítva csaknem 1,7 milliárd forintot fordítanak az érintett kategóriák életszínvonalának emelésére.

Az egészségügyi dolgozók egyes kategóriáinak béremelésére egész évre számítva 190 millió forintot fordítanak. A felsőoktatásban az emelést felhasználják a bér- és differenciálására.

A MÁV-dolgozók egyes kategóriáinak béremelésére évi 150 millió forintot irányzott elő a kormány, ezt azonban

a MÁV további 75 millió forinttal kiegészíti.

A nyugdíjemelésre szánt összeg egész évre számítva 900 millió forint. Az eredeti elgondolásoktól eltérően a rendelkezésre álló összegek-ből nem 60, illetve 40 forintos havi emelést kapnak a saját jogú nyugdíjasok, illetve járadékosok, hanem az emelést oly módon használják fel, hogy a legalacsonyabb nyugdíjakat nagyobb mértékben növelik, így némileg javítanak az aránytalanságokon.

Szeptember végére elkészül az előterjesztés, amelynek alapján 1971-től évente 2 százalékkal automatikusan növekednek a nyugdíjak.